

Hvis kobber kunne tale

Udnyttelsen af råstoffer og arbejdskraft i DR Congo danner ramme om den congolesiske kunstner Sammy Balojis værker. Til Images-udstillingen En menneskeskabt tidsalder skaber han et værk til Holbæk by, der vidner om hans hjemlands konfliktfyldte historie.

— AF LOTTE LØVHOLM

Dybt under jordens overflade i den sydlige del af DR Congo arbejder børn og voksne med at bore huller til sprængstof for med stor præcision at bryde råstoffet kobber. Efter sprængningerne knuser de materialet og transporterer det op fra minen, hvor det bliver pulveriseret og blandet med en væske, der får kobberet til at udskilles.

I minens dyb

Kobber, der bl.a. anvendes til kabler og ledninger, er den største eksportvare. Tidligere var det den primære eksportvare for den belgiske kolonimagt, og kobberhandlen og arbejdsforholdene bærer fortsat præg af ulighed, krænkelse og udnyttelse. Udover udenlandske virksomheder driver lokale

militser illegal minedrift. Det anslås, at 30 procent af minedriften i DR Congo i dag udføres af børn.

"Situationen er kompleks. Det er ikke til at sige, hvem der udnytter hvem," forklarer Sammy Baloji.

Mørk historie

Udnyttelsen af DR Congos råstoffer har haft massive sociale og økonomiske konsekvenser og er direkte årsag til den seneste krig, der kostede flere millioner mennesker livet og sendte hundredetusindvis af mennesker på flugt.

Sammy Baloji bruger kobberet som billede på DR Congos mørke historie, hvor millioner af mennesker døde som slaver

under den belgiske kolonimagt. Ved at kigge på historien sætter Sammy Baloji spørgsmålstegn ved den ulighed, vi ser i dag. Det viser han blandt andet i sine fotomontager, hvor han sammenstiller arkivfotografier af congolesiske minearbejdere med nutidige fotografier af ruinerne fra industriens storhedstid.

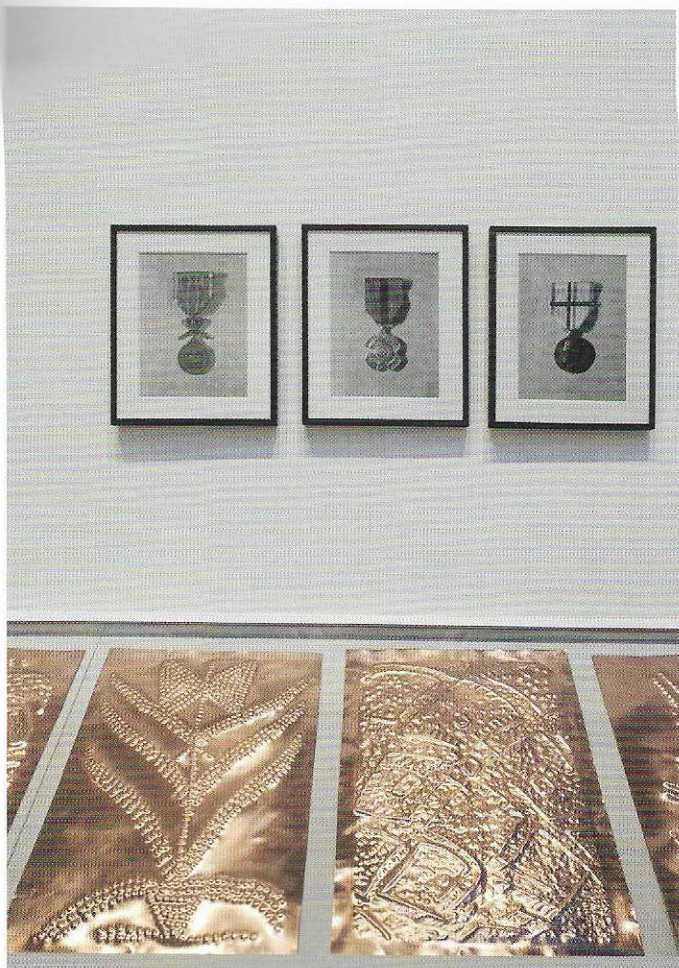
Olafur Eliasson

Sammy Baloji kan ses som et led i Images udstillingerne *En menneskeskabt tidsalder* i Holbæk.

I 2014 blev Sammy Baloji udvalgt til det prestigefyldte Rolex mentorprogram og modtog et års mentorskab hos den danske kunstner Olafur Eliasson. I samme periode

Sammy Balojiis værker bygger på en gammel tradition med permanente tatoveringer, der består af arvæv. Fotos: Sammy Baloji / Alesandra Bello

udviklede Sammy Baloji et nyt værk til Venedig Biennalen i 2015 bestående af kobberplader. I kobberpladerne ridsede han mønstre, der afspejler kropsudsmykningerne blandt de forskellige etniske grupper i Congo.

Ar og ritualer

Kropsudsmykningerne i Sammy Balojiis værker bygger på en gammel tradition med permanente tatoveringer, der består af arvæv og bliver til ved at skære i huden med forskellige værktøjer, der giver forskellig symmetriske mønstre på ryg, mave og ansigt. Tatoveringerne har en rituel karakter og angiver blandt andet social identitet. Sammy Baloji forbinder i sine kobberværker udnyttelsen af landets råstoffer med menneskekroppen, der ikke har stor værdi.

"Arbejdskraften var en form for handel, og fanger og slaver blev tvunget til at arbejde i minerne. Situationen har ikke ændret sig meget siden kolonitiden. De her mennesker lever, producerer og arbejder. Men vi ser dem ikke. Vi ser dem ikke som mennesker," siger Sammy Baloji ■

Sammy Baloji blander nutid med kolonitid i sine værker. Fotos: Sammy Baloji / Alesandra Bello

